

Gamma Knife behandeling van een AVM in het hoofd (arterioveneuze malformatie)

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Arterioveneuze malformatie	1
De voorbereiding	1
Het plaatsen van het frame	1
MRI-scan en angiografie	2
Het behandelplan	2
De behandeling	2
Na de behandeling	2
Tot slot	3
Belangrijke telefoonnummers	3

Binnenkort komt u naar het St. Elisabeth Ziekenhuis voor een behandeling met een Gamma Knife. Uw radiotherapeut-oncoloog of neurochirurg heeft u verteld over uw situatie en de behandeling die daarbij hoort. In deze folder wordt een deel van de informatie herhaald en krijgt u uitleg over het traject dat u op de behandeldag doorloopt. U kunt ook een bezoek brengen aan de website: www.gammaknife.nl.

Arterioveneuze malformatie

AVM (arterioveneuze malformatie) is de benaming voor het verschijnsel waarbij een directe (aangeboren) verbinding bestaat tussen slagaders en gewone bloedvaten in het hoofd. Door deze verbinding krijgen de gewone bloedvaten de hoge bloeddruk van de slagaders te verwerken. De gewone bloedvaten zijn daar niet op gebouwd. Ze hebben namelijk een dunne wand en wanneer daar een te grote hoeveelheid bloed doorheen stroomt, zwellen ze op tot dikke kluwen. Deze wirwar van bloedvaten, AVM ofwel vaatkluwen genoemd, kan hierdoor tegen de hersenen aandrukken. Dit veroorzaakt klachten, zoals hoofdpijn en overgeven. Een behandeling met een Gamma Knife kan overwogen worden als de AVM op een plaats ligt die met een operatie moeilijk te bereiken is en wanneer embolisatie niet goed slaagt.

Een Gamma Knife behandeling heeft als voordeel dat het een eenmalige, poliklinische bestraling is die heel gericht kan worden uitgevoerd. Het nadeel is dat het effect pas na geruime tijd (2 tot 3 jaar) optreedt en de behandeling niet altijd succes heeft. De kans op een bloeding blijft bestaan zolang de afwijking niet volledig verdwenen is.

De voorbereiding

Op de behandeldag wordt u op het afgesproken tijd verwacht op het Gamma Knife Centrum. Hier wordt u ontvangen door één van de radiotherapeutisch laboranten die u gedurende de dag verder zal begeleiden. U hebt deze dag de beschikking over een patiëntenkamer. Tijdens uw behandeling in het ziekenhuis krijgt u **geen** maaltijd aangeboden. U wordt gevraagd om voor uw eigen eten en drinken te zorgen.

Het plaatsen van het frame

In de patiëntenkamer wordt een lichtgewicht metalen frame onder plaatselijke verdoving

met behulp van schroeven stevig op het hoofd geplaatst. Dit frame dient om uw hoofd op de behandelafel te fixeren (vast te zetten). Ongeveer 15 minuten voor het plaatsen van het frame krijgt u, door middel van een injectie in het bovenbeen, een pijnstiller toegediend tegen het drukgevoel dat ontstaat bij het plaatsen van het frame. Dit drukgevoel zakt na een paar minuten vanzelf weer weg. Wanneer het frame geplaatst is, wordt een plastic helm op het frame geplaatst om de afmetingen van het hoofd te bepalen. Dit alles duurt ongeveer een ½ uur .

MRI-scan en angiografie

Na het plaatsen van het frame op uw hoofd wordt een MRI-scan en een angiografie (foto van bloedvaten) gemaakt. Deze zijn nodig om de plaats van de AVM in het frame nauwkeurig te kunnen bepalen.

Bij het maken van de MRI-scan wordt u met het frame bevestigd aan de tafel van de MRI-scanner. Op het frame wordt wederom een plastic helm geplaatst. Meer informatie over de MRI-scan leest u in de folder [MRI-onderzoek](#).

Bij de angiografie krijgt u een contrastmiddel toegediend. Dit contrastmiddel zorgt voor een goede afbeelding van de AVM op een röntgenfoto. Sommige mensen worden misselijk van dit contrastmiddel. Daarom wordt geadviseerd om 2 uur **voor** de behandeling niet meer te eten, drinken of roken. Het contrastmiddel wordt toegediend via een dunne katheter (slangetje) via de liesslagader. Deze katheter wordt via de bloedbaan opgeschoven tot aan het gebied waar het contrastmiddel nodig is. Na het maken van de röntgenfoto's wordt de katheter weer verwijderd en moet u 4 uur plat in bed blijven liggen. Voor meer informatie over de angiografie kunt u de folder [Röntgenonderzoek van de bloedvaten in het hoofd](#) lezen. Het maken van de MRI-scan en angiografie duurt ongeveer 1½ uur .

Het behandelplan

Met de gegevens van de MRI-scan wordt nu een behandelplan gemaakt. Dit houdt in dat uw behandelend team nauwkeurig bepaalt hoe u optimaal behandeld kunt worden. Tijdens het maken van dit behandelplan kunt u wat rusten in de patiëntenkamer. Het maken van het behandelplan duurt ongeveer 1 uur tot 1½ uur. Wanneer uit het behandelplan blijkt dat het risico te groot is of de behandeling niet geschikt is, wordt hij niet uitgevoerd. Uw behandelend arts zal u deze keuze uitleggen.

De behandeling

U wordt met het frame aan de behandelafel vastgemaakt. Tijdens de behandeling wordt de te behandelen afwijking stapsgewijs in het middelpunt van het Gamma Knife geplaatst. Deze stappen worden eerst buiten het toestel getest. Hierbij voelt u dat het toestel kleine bewegingen met uw hoofd maakt. Wanneer alle stappen getest zijn, verlaat de radiotherapeutisch laborant de behandelkamer en wordt de behandeling gestart. Zodra de eerste positie is ingesteld, wordt u tot ongeveer uw middel in het toestel geschoven om bestraald te worden. Na deze bestraling schuift u uit het toestel en wordt de volgende positie ingenomen. Hierna schuift u opnieuw het toestel in. Deze procedure wordt herhaald totdat alle posities bestraald zijn. Tijdens de behandeling kunt u met de laborant praten via een intercomsysteem. De laborant kan u zien via een camerasysteem. Ook kunt u tijdens de behandeling naar de radio of uw eigen muziek-cd luisteren.

Na de behandeling

Na de behandeling wordt het frame afgenomen. Hierbij kunt u hoofdpijn ervaren. Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van de uitwendige druk van het frame. Wanneer hoofdpijn optreedt, krijgt u een pijnstillertje. Nadat het frame is afgezet, blijft u, indien nodig, nog even in de kamer om wat te rusten. U kunt nog dezelfde dag naar huis.

Na het uitvoeren van de behandeling worden de behandeling en de mogelijke bijwerkingen hiervan met u besproken door uw behandelend arts.

Door de gebruikte schroeven ontstaat soms in de eerste week na de behandeling een zwelling van de oogleden en/of een doof gevoel op het hoofd. De zwelling verdwijnt na enkele dagen, het doof gevoel kan langer blijven bestaan. Meestal zijn er verder geen klachten na de behandeling. Als er toch acute klachten optreden, kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met het secretariaat via telefoonnummer: (013) 539 25 43.

Buiten kantooruren kunt u met de dienstdoende arts(-assistent) Neurochirurgie contact opnemen via de centrale van het St. Elisabeth Ziekenhuis, telefoonnummer (013) 539 13 13.

Tot slot

Wanneer u (mogelijk) zwanger bent, wordt u verzocht dit te melden aan uw behandelend arts of het secretariaat van het Gamma Knife Centrum. Als u nog vragen hebt, kunt u deze tijdens het voorlichtingsgesprek en op de behandeldag zelf stellen. Ook is het mogelijk om vooraf nog een extra afspraak te maken voor een informatief gesprek met uw behandelend arts.

Belangrijke telefoonnummers

St. Elisabeth Ziekenhuis (algemeen): (013) 539 13 13

Secretariaat Gamma Knife Centrum: (013) 539 25 43

Neurochirurgen:

Guus Beute
Suan Têh Lie
Koo van Overbeeke
Jeroen Verheul
Sieger Leenstra

Radiotherapeuten:

Patrick Hanssens

Gamma Knife polikliniek: route 1

Gamma Knife Centrum Tilburg; route 75

Postadres:

postbus 90151
5000 LC Tilburg

Bezoekadres:

St. Elisabeth Ziekenhuis
Hilvarenbeekseweg 60
5022 GC Tilburg

www.gammaknife.nl

Neurochirurgie, 2.205 11-11
Copyright © websiteversie PSB MdW/AM St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.